

1925 na 37.000 Kč. Netřeba přihlížeti k tomu, že tento důchod plyne žalovanému nyní z výnosu četných velkých činžovních domů, a že cena domů jest vzhledem ku platnosti zákona o ochraně nájemníků podstatně vyšší, než kapitalisovaný čistý výnos, ani že pro částečné uvolnění ochrany nájemníků musil čistý důchod žalovaného již v roce 1927 býti vyšší a bude dále stoupati, požadovaný důchod 500 Kč měsíčně, tedy 6.000 Kč ročně, jest přiměřeným již zjištěnému nynějšímu důchodu 37.000 Kč ročně, neboť žalovaný, nemaje se o nikoho starati, leč o manželku, jež má vlastní značné jmění, může jej platiti bez podstatného snížení vlastní životní míry, aniž bude nucen dosazovati z kapitálu. Výtka, že nižší soudy bez náležitého zjištění pokládají žalovaného za mnohonásobného milionáře, nemá pro rozhodnutí sporu vůbec významu. Dovolání brojí posléze proti tomu, že výživné bylo přisouzeno od podání žaloby, a míní, že mělo býti přirknuto teprve od právní moci rozsudku, poněvadž prý není ještě splatným a § 406 c. ř. s. odsouzení k nesplacenému plnění nepřipouští. Názor, že se výživné za minulou dobu stane splatným teprve soudním rozhodnutím, a že toto má účinek konstitutivní, jest mylný. Přisouzený nárok na výživné nevznikne teprve rozsudkem, nýbrž vznikl již změnou poměrů, tedy před žalobou, splatným stal se podle § 904 obč. zák. na požádání, nejpozději žalobou. Jako při prvním vyměření výživného nemá ani při jeho změně soudní rozsudek účinek konstitutivní, nýbrž deklaratorní.

Čís. 8259.

Na hmotné věci movité nelze vésti exekuci jich zabavením, neměl-li je v době výkonu exekuce ve své moci dlužník, nýbrž osoba třetí. Otázka vlastnictví zůstává tu mimo úvahu.

(Rozh. ze dne 30. srpna 1928, R II 246/28.)

Exekuční soud vyhověl v exekuční věci proti Karlu P-ovi stížnosti Ferdinanda P-a proti výkonu exekuce na movitosti, prohlásil zabavení movitostí v obchodní místnosti stěžovatelově za nicotné a zrušil zástavní právo nabyté touto exekucí na svršcích. Důvody: Jest zjištěno, že nájemcem obchodní místnosti, v níž bylo zabavení provedeno, jest až do dnešního dne Jan P. Jan P., jehož jméno jest mylně uvedeno na firemní tabuli, neprovozuje v místnosti obchod, nemá zásob a zboží objednané na jeho jméno jeho syny nenáleží jemu, ježto zboží bylo objednáno a odebráno bez svolení jeho opatrovníka. Jan P. nemá zboží ve své moci, ježto pro nemoc neprovozuje obchod (bod 66 čís. 4 instrukce pro výkonné orgány). Nájemní právo, příslušející Janu P-ovi ohledně obchodní místnosti, vykonává majitel živnosti, jehož skutečná moc nad věcmi v obchodní místnosti není nijak obmezována ani Janem P-em, ani jeho opatrovníkem. Majitel živnosti má moc nad věcmi v obchodní místnosti, leda že byly uloženy služebnými osobami v místnostech jim výhradně přikázaných anebo podnájemníky v místnostech jim pronajatých anebo přineseny osobami, které se tam zdržují návštěvou.

V době zabavení byl majitelem živnosti Ferdinand P., z čehož plyne, že jedině on měl zabavené předměty skutečně ve své moci a že jest oprávněn ke stížnosti. Dlužník Karel P. však v oné době nebyl ani nájemcem ani majitelem živnosti. Ježto však držitel zabavených věcí nebyl ochoten je vydati, muselo býti stížnosti Ferdinanda P-a vyhověno. Lhostejno jest, komu přísluší vlastnictví k věcem, ježto k řádnému zabavení vyžaduje se pouze, by dlužník měl zabavené věci ve své moci (§ 253 ex. ř.), vlastnictví nebo držba třetích osob k věcem nemohou zmařiti jich zabavení (bod 81 instrukce pro výk. orgány), chovatel věci však nepotřebuje ani právního důvodu ku vzetí jich do držby (§§ 301 a 313 obč. zák.). Zabavení hmotných věcí movitých bylo učiněno závislým na jich chování, jež se projevuje znaky lehko na venek poznatelnými, ježto zjišťování a dokazování k průkazu vlastnictví nebo držby v rámci exekučního řízení není způsobilým k dosažení rychlého výkonu exekuce. Rekursní soud zamítl stížnost Ferdinanda P-a.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Správným jest rozhodnutí prvního soudu a správným jest i jeho odůvodnění, na které se odkazuje. Rekursní soud, jenž ve svých zrušovacích usneseních hájil správně stanovisko, že vzhledem k velicím předpisům §§ 253 a 262 ex. ř. (bod 66 instrukce pro výkonné orgány) jest rozhodným, kdo v době výkonu exekuce zabavené věci měl ve své moci, pokud se týče, zda to byl dlužník Karel P. či stěžovatel Ferdinand P., nyní zcela přezírá, že stěžovatel ve své stížnosti podle § 63 ex. ř. kladl hlavní váhu na to, že byly zabaveny věci, jež nebyly v moci dlužníkově, nýbrž v moci jeho, a že on k vydání těchto věcí nebyl ochoten. Nepřicházela proto otázka vlastnictví k těmto věcem zatím vůbec v úvahu, při čemž se jen mimochodem podotýká, že žaloba podle § 37 ex. ř. předpokládá, že exekuce byla provedena zákonitě. Naprosto pochybené jest však nynější mínění rekursního soudu, jenž ostatně svým dříve vysloveným právním názorem byl vázán, že nebylo příčiny zjišťovati, v čí moci zabavené věci byly. Ale nezáleželo by ani na tom, mohl-li výkonný orgán podle okolností míti za to, že věci, jež zabavuje, jsou v dlužníkově moci, neboť nerozhoduje mínění výkonného orgánu, nýbrž skutečnost, že věci nejsou v moci dlužníka, pokud se týče vymáhajícího věřitele, nýbrž že jsou v moci osoby třetí, neochotné je vydati. Proč dlužník předal věci stěžovateli a zda na něj snad převedl i právo vlastnické, jest pro souzený případ bez významu, jak správně vyslovil první soud. Jelikož z odůvodnění napadeného usnesení jest patrné, že rekursní soud jinak přejímá skutková zjištění prvního soudu a jmenovitě i to, že Karel P. majitelem živnosti »byl« (v době rozhodné jím tedy již nebyl) a že věci, o něž jde, stěžovateli předal (rozuměj před výkonem exekuce), byla exekuce provedena na věcech jsoucích v moci třetí osoby k jejich vydání neochotné a tudíž způsobem zákonem nedopustitelným (srovnej i sb. n. s. čís. 5202).